

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 16Csp/124/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216215575
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2017:2216215575.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom Michalom Novotným v sporovej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, zastúpeného splnomocnencom: JUDr. Ján Šoltés, advokát v Bratislave (zn. 5531216), proti žalovanému: E. L., W.. XX. Y. XXXX, bytom U. X, Č. C., o 814,67 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žaloba o zaplatenie 814,67 € s 5,5 % ročným úrokom z omeškania od 4. novembra 2013 sa zamieta.
- II. Žalovanému sa priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu 100 % trov prvoinštančného konania.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca - Consumer Finance Holding, a.s., sa žalobou došlou tunajšiemu súdu 10. októbra 2016 domáhal voči žalovanému zaplatenia nárokov uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že 3. júla 2013 so žalovaným uzavrel zmluvu č. XXXXXXXX, ktorou mu poskytol pôžičku 1.005,36 €. Tú mal splácať v 24 mesačných splátkach po 44,78 €. V dôsledku neplnenia povinností veriteľ úver vypovedal, no žalovaný dlh neuhradil.

2. Pôvodný žalobca počas konania postúpil pohľadávku na žalobcu - spoločnosť Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., na základe čoho súd pripustil zmenu na strane žalobcu podľa § 80 Civilného sporového poriadku (uzn. č. k. 16 Csp 124/2016-30).

3. Žalovaný sa k žalobe doručenej do vlastných rúk 21. februára 2017 nevyjadril.

4. Pretože vo veci ide len o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota bez príslušenstva nepresahuje 1.000 €, súd bez nariadenia pojednávania v tomto spotrebiteľskom spore [§ 297 písm. b) C. s. p.] vykonal dokazovanie listinami, a to: zmluva o pôžičke (č. l. 3 a 4), prehľad splátok a úhrad (č. l. 6), predžalobná upomienka (č. l. 5) s pripojenou doručenkou (č. l. 5/rub), oznámenie o postúpení s podacím hárkom (č. l. 29) a v spojení všeobecne známymi a uznanými skutočnosťami (§ 186 ods. 2. § 150 a § 151 ods. 1 C. s. p.) zistil tento

skutkový stav:

5. a) Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. je spoločnosťou, ktorej predmetom podnikania bolo okrem iného poskytovanie úverov a pôžičiek z vlastných zdrojov. Žalovaný nie je podnikateľom a v prerokúvanej veci nekoná na účely svojej podnikateľskej činnosti.

b) Uvedená spoločnosť ako veriteľ a žalovaný ako dlžník 3. júla 2013 podpísali listinu označenú ako „Zmluva o pôžičke“ č. XXXXXXXX (č. l. 3 a 4). V časti tejto listiny označenej „Predmet financovania pôžičky“ sú okrem iného vymedzené „čierna technika...“, „Celková čiastka“ 1.005,38 €, mesačná splátka

41,89 € (s poistením 44,78 €), počet splátok 24, ročná úroková sadzba 47,28 %, konečná splatnosť „07/2015“, ročná percentuálna miera nákladov, ako aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov, a na záver „Pôžička (finančné plnenie)“ v sume 688,58 €. V časti zmluvy o pôžičke označenej „Vyhlásenie Klienta“ je okrem iného obsiahnuté predtlačené ustanovenie tohto znenia: „...prehlasujem, že som sa pred podpísaním Zmluvy oboznámil so Zmluvnými podmienkami (ďalej ako ZP), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, prevzal som ich, súhlasím s nimi, nemám k nim žiadne výhrady a zavazujem sa ich dodržiavať...“ V časti označenej „Zmluvné podmienky“ sú obsiahnuté okrem iného tieto ustanovenia: : „2. DEFINÍCIE...

Celková čiastka: znamená celkovú čiastku, ktorú musí Klient uhradiť Spoločnosti, t. j. súčet všetkých Splátok bez poistenia...

Pôžička: znamená celkovú výšku viazaného spotrebiteľského úveru v čiastke poskytnutej Klientovi Spoločnosťou....

6. PODMIENKY SPLÁCANIA

...6.2 Pokiaľ nie je v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve stanovené inak, sú Splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

6.3 Prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení Zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak...

12. SKONČENIE ZMLUVY...

12.4 Spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti Pôžičky v prípade, ak je Klient v omeškaní so zaplatením jednej Splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a Spoločnosti upozornila na uplatnenie tohto práva Klienta 15 dní vopred...”

Tesne nad podpisom zmluvných strán je umiestnené ich predtlačené vyhlásenie, v zmysle ktorého „Riadnym vyplnením a podpísaním tejto Zmluvy všetkými stranami uzavrela Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. s Klientom Zmluvu...”

c) Žalovaný okrem akontácie nezaplatil žiadne ďalšie splátky (prehľad na č. I. 6). Vzhľadom na to veriteľ listom z 25. októbra 2013 zmluvu č. XXXXXXXX vypovedal a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy 1.083,68 € (č. I. 5). Tento list žalovaný prevzal 31. októbra 2013 (doručenka na č. I. 5/rub).

d) Listom z 23. januára 2017 (č. I. 29) Consumer Finance Holding, a.s., oznámila žalovanému, že svoju pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXX uzavretej 3. júla 2013 vo výške 928,51 € postúpila na žalobcu.

6. Takto zistený skutkový stav, pokiaľ nevyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré sa považujú za nesporné podľa § 151 ods. 1 C. s. p., vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 191 C. s. p.).

Skutkové zistenia v bode 5 sú v podstate len reprodukciou príslušných listinných dôkazov, resp. ich častí, voči pravosti ktorých neboli vznesené žiadne námietky, ako aj z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nespochybnil.

Právne vec súd posúdil takto:

7. Žalobca sa domáha svojich nárokov zo zmluvy z 3. júla 2013, ktorou veriteľ poskytol dlžníkovi peňažné plnenie a dlžník bol povinný splácať ho v dohodnutých splátkach. Pretože veriteľ konal pri uzatváraní v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaný nekonal na taký účel, spĺňajú definíciu veriteľa (dodávateľa) a spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného k tomuto dňu, ako aj § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka účinného k tomuto dňu, a zmluva medzi nimi je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. a zároveň spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Potom najneskôr od účinnosti zákona č. 106/2014 Z. z. (1. apríla 2015) sa však aj v absolútnych obchodnoprávných vzťahoch musia prednostne použiť ustanovenia občianskeho práva, ak ide o spotrebiteľské vzťahy (§ 52 ods. 2 druhá veta Obč. zák.).

8. Žalobca žiada splatenie celého zostatku istiny úveru naraz s úrokom z omeškania od 4. novembra 2013, teda v podstate tvrdí, že počas trvania zmluvy došlo k zosplateniu celého úveru. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. Takáto dohoda je obsiahnutá v ods. 12.5 zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy a ktoré v podstate v zhode s § 53 ods. 9 Obč. zák. upravuje možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh pre omeškanie s jednotlivou splátkou. V takom prípade podľa § 103 Obč. zák. plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo

splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom ustanovenia § 103 Obč. zák. je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa § 565 Obč. zák. pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Obč. zák. veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. V spotrebiteľských vzťahoch navyše § 53 ods. 9 Obč. zák. umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete Obč. zák., podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. To je však v rozpore s § 53 ods. 9 Obč. zák., ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Obč. zák. po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. Ustanovením § 53 ods. 9 Obč. zák. sa totiž nijako nenovalizovalo ustanovenie § 103 Obč. zák., preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 Obč. zák. umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 Obč. zák. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia.

9. V prerokúvanej veci z ustanovenia ods. 6.2 zmluvných podmienok vyplýva, že splátky sú zročné do 20. dňa kalendárneho mesiaca. Zo zisteného skutkového stavu potom vyplýva, že žalovaný ako prvú nezaplatil splátku splatnú 20. júla 2013 ani žiadnu ďalšiu splátku. Spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. celý dlh zosplatnila výpoveďou - listom z 25. októbra 2013. Vzhľadom na dátum listu a na ustanovenie § 53 ods. 9 Obč. zák. mohlo k zosplateniu dôjsť len v dôsledku omeškania so splátkou splatnou 20. júla 2013, keďže od jej splatnosti do 25. októbra 2013 uplynuli viac ako tri mesiace a neuplynuli viac ako štyri mesiace (vzhľadom na § 565 poslednú vetu Obč. zák. per analogiam). V zmysle už citovaného § 103 Obč. zák. plynie premlčacia doba celého zosplateného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú 20. júla 2013, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba zosplateného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 20. júla 2016. Nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Premlčanie istiny k 20. júlu 2016 tak malo za následok aj premlčacie nároku na úroky z omeškania. Žaloba podaná na súd 10. októbra 2016 je tak podaná po uplynutí premlčacej doby celej pôžičky, ako aj zodpovedajúcich úrokov z omeškania. Keďže žalovaný je spotrebiteľom v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., musel súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa prihliadnuť na premlčanie práva aj bez - inak potrebnej (§ 100 ods. 1 tretia veta Obč. zák.) - námietky žalovaného. Preto bolo treba žalobu zamietnuť (výrok I).

10. Súd považuje ešte za potrebné upozorniť na to, že v prerokúvanej veci neskúmal, či boli naplnené všetky predpoklady § 53 ods. 9 Obč. zák. na zosplatenie dlhu. Z obsahu tohto ustanovenia totiž vyplýva, že jeho cieľom je chrániť spotrebiteľa, nie veriteľa. Preto podľa názoru súdu nemôže mať nedodržanie podmienok uplatnenia tohto ustanovenia za následok absolútnu neplatnosť zosplatenia, na ktorú by mal súd hľadieť z úradnej povinnosti, ale len námietku dlžníka, že nenastala splatnosť jeho záväzku v súlade so zmluvou a so zákonom. Opačný postup by totiž paradoxne favorizoval veriteľa práve z hľadiska plynutia premlčacej lehoty, keďže neplatnosť zosplatenia by vlastne mala za následok, že dlh by bol splatný podľa pôvodne dohodnutých splátok, ktoré by sa však premlčovali odo dňa svojej zročnosti. Veriteľ by tak v konečnom dôsledku profitoval z vlastného protiprávneho úkonu, čo je v rozpore s elementárnymi právnymi zásadami občianskeho práva. Preto podľa názoru súdu treba aj následky porušenia § 53 ods. 9 Obč. zák. posudzovať tak, aby to bolo na prospech spotrebiteľovi, ktorého má toto ustanovenie chrániť, nie veriteľovi, ktorého chrániť nemá.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p., keďže žalovaný mal vo veci plný úspech (výrok II).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je určené, spisovej značky a označenia veci, ktorej sa týka, označení a podpise odvolateľa a uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, § 365 C. s. p.) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).